

ROERKERKNIEUWS - door het jaar

editie 229 (21 november 2024) – www.roerkerken.nl

inleiding (Kerkenvisie)

Begin november lazen we in de regionale krant over de Kerkenvisies van twee Noordlimburgse parochieclusters, die van Venray en van Mook. Zoals U weet heeft het bisdom aan alle kerkbesturen gevraagd een toekomstvisie voor de eigen parochiekerken op te stellen (zie Roerkerknieuws 182 en 226). “Van de vijftien kerken in en rond Venray krijgen er zes een andere bestemming of het gebouw wordt gesloopt. De zes kerken van de clusterparochie rond Mook houden zo lang mogelijk een eigen Mis”, zo vatte de krant de Noordlimburgse visie samen. Dat laatste mag toch opmerkelijk heten. De pastoor hoopt zijn zes kerken nog zo lang mogelijk open te houden resp. van Missen te voorzien. “We proberen dat samen met de parochianen te gaan doen”, zo licht hij toe. “Maar als ik zie dat er nu in totaal nog maar zo’n 120 kerkgangers op onze zes diensten samen afkomen, is dat misschien niet haalbaar”. Daarmee is de situatie daar vergelijkbaar met die van ons hier in de Roerstreek. Hoewel het dalend aantal kerkgangers en vrijwilligers de kerkbesturen en clusterparochies er soms toe dwingt om kerken aan de eredienst te laten onttrekken, weet de pastoor dat kleine dorpen hun eigenheid houden dankzij hun kerkgebouw. “Mensen hechten vaak aan dat gebouw in hun dorp. We zullen er alles aan doen om voor elke dorpsgemeenschap eens in de veertien dagen een Mis te behouden. Het bisdom vreest overigens dat we dat geen tien gaan volhouden, maar hooguit een jaar of vijf”. Hoelang wij het nog volhouden is ook voor ons nog een vraag. In ieder geval gaat het de verkeerde kant uit en zullen we ook met onze Kerkenvisie de tering naar de nering moeten zetten. Kerken afstoten en aan de eredienst onttrekken, kerken herbestemmen of afbreken: het is en blijft iets precairs. Voor iedereen is het immers duidelijk - gelovig of niet - dat een kerk veel meer is dan een gebouw, een gebouw dat je niet zomaar bij het grofvuil kunt zetten als het heeft uitgediend. Voor de (nog) kerkbetrokkenen staat het kerkgebouw immers voor het huis van God, de plaats van samenkomst, waar we God ontmoeten, met name als we er de sacramenten vieren en ontvangen. Dat gebeurt niet alleen tijdens de wekelijkse (zondagse) Eucharistie, maar ook op de bijzondere momenten van ons leven, zowel aan het begin en einde van ons leven, als op de tussenliggende scharniermomenten van ons leven, zoals bij de eerste H. Communie, vormsel en huwelijk. Maar ook al wordt die groep steeds kleiner, toch zijn er nog heel wat mensen die om andere redenen de kerk in hun dorp niet graag kwijt zijn, integendeel! De vraag is echter wat het behoud van het kerkgebouw in ons dorp ons (vooral ook financieel) waard is. Voor ons als parochie(-cluster) wordt het in ieder geval een steeds ondraaglijker last.

De Kievit (boswachterswoning)

In Roerkerknieuws 227 schreven we al dat eind negentiende eeuw de oorspronkelijk uit Posterholt afkomstige boswachter en jachtopziener Gerard Hommen (1862-1894) op de Kievit gestationeerd was. Als zodanig was hij in dienst van de (Duitse) Heinrich graf von Schaesberg-Thannheim (1855-1910). Zijn vader Julius (1819-1870) van Schloss Kriekenbeck (bij Hinsbeck, vlak over de grens bij Venlo) was al sinds 1854 eigenaar van het landgoed Dillborn bij Brügggen (D); in 1858 had hij ook nog het landgoed Dalheim-Ritzrode gekocht dat een groot gedeelte van de Meinweg aan weerszijden van de grens (maar toch met name aan de Duitse kant) bestreek. Aan Nederlandse zijde betrof het met name de ‘Vlodropperheide’

(zie Roerkerknieuws 146). Als boswachter en jachtopziener was hij tevens aangesteld als (onbezoldigd) rijkswachter. Nadat hij in het voorjaar van 1894 op 32-jarige leeftijd was doodgeschoten, nam zijn (half-)broer Jan (1871-1945) zijn functies over; die was vlak daarvoor (1893) in Niederkrüchten (D) getrouwd met de uit Effeld afkomstige Maria Catharina Thissen (1872-1945). Ook hij zou met zijn gezin op de Kievit wonen. Eind 1910 verruilde hij zijn post op De Kievit voor een baan als houtvester en jachtopziener op landgoed 'Hagenau' bij het Gelderse Dieren, dat in 1910 bestond uit de Prinses Carolinaberg, Dierensche Plantage, Dennenkamp, de Essop, Hertenkamp, Meulenberg, Koningskamp, Jacobakamp, Wildbaan enz. enz. *"Verder een jachthuis met tuin, de uitspanning genaamd Carolinahoeve, houtvesterswoning genaamd Geitenberg en boswachterswoningen"* (www.diereninbeeld.nl). In 1912 trad hij aan als rentmeester op het landgoed 'De Hondenberg' in het Brabantse Oisterwijk. Daar bewoonde hij met zijn (grote) gezin Huize 'Waldemar', waar hij ook als houtvester en jachtopziener werkzaam was (www.advendenoord.nl/biografieen). Zijn opvolger op de Kievit werd de uit Herkenbosch afkomstige Hendrik van Helden (1876-1944). Als opzichter op de Kievit komen we zijn naam in de twintiger en dertiger jaren meermaals in de kranten tegen. Inmiddels is de Belgische familie Gillès de Pélichy eigenaar van De Kievit geworden; door zijn huwelijk (1901) met Marie van der Renne de Daelenbroeck (1873-1964) was Charles baron Gillès de Pélichy (1872-1958) uit Brugge immers ook grootgrondbezitter in de Roerstreek geworden, een bezit dat hij sindsdien ook nog aanmerkelijk had uitgebreid (zie Roerkerknieuws 136). Waarschijnlijk toen Graet van Helden (1904-1983) zijn vader als jachtopziener op Daelenbroeck opvolgde, verhuisden zijn ouders Frans van Helden (1866-1943) en Maria Catharina Schmitz (1875-1939) van Daelenbroeck naar De Kievit. Hun zoon Godfried van Helden (1905-1940) staat in Vlodrop nog altijd bekend 'Fried vanne Kievit'. Als opvolger van de gebroeders van Helden trad eind 1936 Frans' schoonzoon Thei Reinders (1903-1969) aan, sinds datzelfde jaar getrouwd met (Frans' dochter) Catharina van Helden (1907-1994). Als opzichter op De Kievit komen we Reinders' naam in de jaren veertig en vijftig veelvuldig in de kranten tegen (zie ook Roerkerknieuws 147). Vlak voor zijn dood in 1958 liet de baron het oude huizing op De Kievit afbreken en het vervangen door het huidige. *"Met zijn vriendelijke witte muren en zijn royale ramen kon 'De Kievit' doorgaan voor een villaatje. Boswachter Reinders en zijn vrouw, die lange jaren in een bouwvallige boswachterswoning hadden gewoond, voelden er zich in het begin wat onwennig maar de baron zei: 'Reinders het huis is voor jou en je mag er zolang je leeft in blijven wonen'"*. Niet lang daarna kwam de baron in het voorjaar van 1958 op 85-jarige leeftijd te overlijden. Zijn weduwe overleefde hem ruim zes jaar en kwam in de zomer van 1964 op 90-jarige leeftijd te overlijden. In hun nalatenschap wordt 'Huize De Kievit' als volgt omschreven: *"gemeente Vlodrop, woonhuis met tuin, alsmede boswachterswoning, uitmakende een ter plaatse afgepaald gedeelte uit perceel sectie G nr. 455, Klifsbergweg (1), groot ongeveer zestien aren vijfenvijftig centiaren"*. Bij de deling van de erfenis heet het, dat *"tussen partijen is overeengekomen dat de heer Theodorus Reinders, - op achttien november negentien-honderdzesendertig in dienst getreden bij de Hoogwelgeboren Heer Charles Marie Joseph Ghislain baron Gilles de Pelichy - het recht zal hebben om het thans door hem bewoonde huis 'Huize Kievit' te Vlodrop voormeld gratis te blijven bewonen, zolang voornoemde heer Theodorus Reinders bij tenminste een der leden van de familie Gilles de Pelichy in dienst is"*. Desondanks onderstonden er problemen toen Reinders begin 1965 niet alleen te horen kreeg dat hij ontslagen zou worden maar ook De Kievit diende te verlaten. Dat kwam hard aan en het verdriet en het onbegrip hierover stak hij niet onder stoelen of banken; de kwestie haalde

zelf de landelijke pers. Uiteindelijk kwamen de erven in het najaar overeen dat Reiners tot aan zijn pensioen gewoon boswachter bleef en op De Kievit mocht blijven wonen. Reinders kwam in de zomer van 1969 -vlak voor zijn 66^e verjaardag - te overlijden te overlijden; zijn vrouw overleefde hem bijna 25 jaar en overleed begin 1994 op 86-jarige leeftijd. Tot voor kort runde de oorspronkelijk uit Posterholt afkomstige Bair Jeurissen (1920-1993) een tankstation op De Kievit; hij was getrouwd met El Willems (1927-1990) van de Rothenbach (Hoeskamer).

Personalia

Op zaterdagmiddag 16 november j.l. werd in de St. Sebastianuskerk van Herkenbosch **Sam Blackshaw** gedoopt. Op zondagmiddag 17 november j.l. was het de beurt aan **Lisette Rutz** uit Vlodrop; zij werd in de St. Matthiaskerk van Posterholt gedoopt. Het betreft twee volwassenen die bewust om het doopsel vroegen en daarmee niet alleen aangaven kind van God te willen zijn, maar ook tot de Kerk te willen toetreden. Daarmee zijn ze er natuurlijk nog niet; wil je helemaal in de gemeenschap van de RK-Kerk opgenomen weten dienen er nog andere stappen (met name Communie en Vormsel) te volgen. Maar het is toch een eerste stap, zeker in een tijd dat er meer volwassenen de Kerk verlaten als erin opgenomen worden. Deze twee volwassenen-doopsels passen ook helemaal in een met name in West-Europa waar te nemen tendens, dat mensen die er van huis uit nauwelijks of niets meer van gelovig en/of kerkelijk leven hebben meegekregen er op latere leeftijd toch bewust voor kiezen (zie Roerkerknieuws 199).

Bij gelegenheid van het jaarlijks St. Caeciliafeest werd op zondagmorgen 17 november j.l. in Herkenbosch **Pie Heemels** gehuldigd vanwege zijn zilveren lidmaatschap van gemengd kerkelijk zangkoor St. Sebastianus: 25 jaar als lid van de (parochiële) gregoriaanse schola en 20 jaar lid van het gemengd koor. Ook zet hij zich bijzonder in voor de interparochiële samenwerking, vooral daar waar het de koren betreft: zo is hij vanaf het allereerste begin betrokken bij het in 2007 opgestarte 'clusterkorenoverleg' en maakt hij sindsdien ook deel uit van de gregoriaanse clusterschola, het koor waarvan hij ook als contactpersoon optreedt. Daarnaast heeft hij ook al op heel wat andere parochiële terreinen zijn sporen verdiend, met name als begrafenisacoliet, als lid van het processiecomité (dat inmiddels ter ziele is), van de 'KKK' (Kerk-Klusjes-Klub), van de kerkhofgroep en sinds enkele jaren ook van de vrijwilligersgroep die de wekelijkse Mis in de Bosscherhof coördineert. In 2017 was hij nauw betrokken bij de renovatie van de Fatimakapel aan de Wijngaardstraat. Al met al een 'ijverig baasje', eentje van het kaliber waarvan we er best wat meer kunnen gebruiken, willen we onze parochie(-kerk) ook in toekomst nog overeind kunnen houden.

Op woensdagmorgen 20 november j.l. deden we vanuit de St. Catharinakerk van Montfort **Henricus Gerardus Catherina (Henk) Baars (1943-2024)** uitgeleide. Het was vanwege de oorlog dat hij niet in Montfort, maar (samen met zijn tweelingbroer Jo) in Echt ter wereld kwam; voor de rest was hij 'eine echte Mofserter jong', nagenoeg zijn hele leven gewoond hebbend aan de pastoor Rijckxstraat. Al op jonge leeftijd ging hij als mijnwerker in Geleen (Maurits) aan de slag, maar dat werk bleek toch niet zo voor hem weggelegd. En zo maakte hij de overstap naar de stoffeerderij, iets wat hij niet alleen in zijn vingers had, maar ook iets dat hij bijna tot het laatste toe is blijven doen, eerst in loondienst, later als zelfstandige, om uiteindelijk weer bij Osterop, wiens zaak inmiddels van Roermond naar Reuver was verhuisd. Na zijn pensioen werkte hij nog op afroepbasis bij Frencken Woninginrichting in Maasbracht.

De stoffering van rijtuigen en koetsen was echter zijn specialiteit; voor zulke klussen kwam men soms van heinde en verre naar hem toe. Hij was echter niet alleen een harde werker, maar ook een op-en-top verenigingsman: al op jonge leeftijd trad hij als slagwerker toe tot fluit- en tamboercorps Excelsior. En het is via dit korps - via de vriendschapsband die Excelsior met het Anrather Trommler- und Pfeiffercorps ('Alte Kameraden') onderhield - dat hij de Duitse Angelika Krausnick leerde kennen met wie hij in 1973 trouwde en die hem twee zonen schonk: Michael en Bas. Maar ook met andere Mofserter verenigingen onderhield Henk warme contacten, vooral ook met de schutterij, de fanfare en de blaaskapel. Want als Henk ergens van hield, dan was het van gezelligheid; niet alleen als er ergens iets te vieren was, maar ook en vooral te biljarten, dan was Henk maar al te graag van de partij. Hij stond echter ook altijd klaar om waar nodig of wenselijk de helpende hand te reiken. Het maakte hem in de Mofserter gemeenschap tot een alom gezien én gewaardeerd persoon. Daar waar hij er vroeger vanwege zijn bezigheden misschien wat te weinig voor zijn zonen was geweest, daar werd dat later ruimschoots ingehaald toen zijn schoondochters Bianca en Wendy en zijn kleinkinderen Tim en Gina erbij kwamen. Vorig jaar beleefde hij nog enkele mijlpalen, zoals zijn 80^e verjaardag, zijn 70-jarig lidmaatschap van Excelsior, en zijn 50-jarig huwelijk, mijlpalen die uitgebreid en duchtig werden gevierd. Een half jaar geleden kwam echter zijn trouwe viervoeter Buddy hem plotseling te overvallen. Niet dat dat de oorzaak was, maar het was toch wel frappant dat hij sindsdien met zijn gezondheid begon te sukkelen. Met een herseninfarct belandde hij in het ziekenhuis, waarna hij werd overgebracht naar Zorgcentrum 'De Kreppel' in Heythuysen. Zijn vrouw en kinderen haalden hem echter naar huis, waar er acht weken later - na een liefdevolle verpleging en verzorging - op dinsdag 12 november j.l. een einde aan zijn leven kwam. Na de uitvaartmis, opgeluisterd door 'zijn' Excelsior, volgde in Roermond in besloten kring de crematie.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), priester-assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken-assistent, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken-assistent, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken-assistent, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch, tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick, tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg, tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt, tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop, tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl